เส้นทางปั่นจักรยาน...

เส้นทางจักรยานบางคนที-อัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จะนำเราเข้าไปทำความรู้จักกับโลกแห่งชาวสวน ผู้มีชีวิตสมถะและเคารพในธรรมชาติ ทั้งยังน้อมนำพระพุทธศาสนาเข้ามาไว้ในใจอย่างน่ายกย่อง

วัดภุมรินทร์กุฎีทอง

เริ่มต้นที่**วัดภุมรินทร์กุฎีทอง** วัดเก่าแก่ริมแม่น้ำแม่กลองที่สร้างตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๓๑ มีสิ่งน่าชมตั้งอยู่ด้านหลังวัด นั่นคือ กุฎีทอง ซึ่งเดิมเป็นของวัดบางนางลี่น้อย แต่ภายหลังย้ายมาปรุงใหม่ที่วัดภุมรินทร์ จึงเรียกกันว่าวัดภุมรินทร์กุฎีทอง ลักษณะเป็นกุฎิไม้ลงรักปิดทอง ภายในเต็มไปด้วยลายรดน้ำสีทอง จนเป็นที่มาของชื่อกุฎีทอง

วัดบางแคใหญ่

จากวัดภุมรินทร์กุฎีทองไปตามเส้นทางเดิมอีก ๑.๗ กิโลเมตร **วัดบางแคใหญ่**ทางขวามือคือวัดโบราณอีกแห่งหนึ่งที่น่าแวะชม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกุฏิสงฆ์ที่มีจิตรกรรมฝาผนังสมัยรัชกาลที่ ๒ สภาพสมบูรณ์ที่สุดเท่าที่ยังหลงเหลืออยู่ในประเทศไทย เป็นจิตรกรรมสีฝุ่นผสมกาว เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับการทำสงครามระหว่างไทยกับพม่าในสมัยรัชกาลที่ ๒ และยังมีรายละเอียดแพรวพราวซุกซ่อนอยู่ในภาพ ทำให้ภาพมีชีวิตชีวาน่าชม นอกจากนี้ ในหอพระไตรปิฎกยังมีจิตรกรรมฝาผนังฝีมือช่างหลวงสมัยรัชกาลที่ ๓ ลายเส้นประณีตงดงาม

วัดบางแคใหญ่

ตลาดน้ำอัมพวา

หลังอิ่มเอมกับงานจิตรกรรม ห่างจากวัดบางแคใหญ่ ๔๐๐ เมตร คนรักแมวคงต้องปั่นจักรยานตรงไปยัง**บ้านแมวไทย**ที่อบอวลด้วยความรักความผูกพันระหว่างคนกับแมว ที่นี่มีแมวไทยพันธุ์ดั้งเดิมที่หาชมยาก

อย่างวิเชียรมาศ ศุภลักษณ์ มาเลศ โกญจา และขาวมณี นอกจากนี้ ยังสามารถขออนุญาตนำแมวออกมาอุ้มเล่นได้ หรือพูดคุยประสาคนรักแมวกับลุงปรีชา พุคคะบุตร เจ้าของบ้าน ก็น่าจะได้มุมมองใหม่ ๆ เกี่ยวกับแมวมากขึ้น

เส้นทางจักรยาน ๑๒ เมือง ต้องห้าม...พลาด

แม่กลอง ดั่งต้องมนตร์

ด้วยความที่มีแม่น้ำไหลผ่านทั้ง ๓ อำเภอ มีคลอง ๓๐๐ กว่าคลอง สมุทรสงครามจึงเป็นเมืองแห่งสายน้ำ ที่นี่เราสัมผัสได้ถึงความผูกพันระหว่างผู้คนกับสายน้ำในรูปแบบต่าง ๆ ยามได้ลัดเลาะไปตามริมคลอง ซอกแซกเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในชุมชนที่ยังคงรักษาวิถีชีวิตแบบไทยแท้ และไม่ว่าจะเป็นเวลาไหน เช้า กลางวัน หรือเย็น ภาพชีวิตที่นี่ก็น่ามหัศจรรย์เสมอ เป็น “เมืองสายน้ำสามเวลา” อย่างแท้จริง

วัดบางแคน้อย

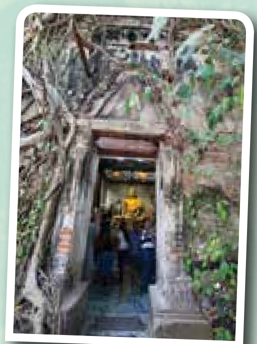

ออกจากบ้านแมวไทยมาไม่ไกล จะพบทางเข้า**วัดบางแคน้อย**ทางขวา เลี้ยวเข้าไปอีก ๓๐๐ เมตรจะถึงวัดที่ชาวจักรยานจะได้ตื่นตะลึงกับอุโบสถตกแต่งด้วยไม้สักทอง แกะสลักอย่างวิจิตรอลังการด้วยฝีมือช่างเมืองเพชรบุรี และอย่าลืมสังเกตว่าพื้นอุโบสถนั้นทำจากไม้ตะเคียนทอง ๗ แผ่น วางเรียงกันจนเต็มพื้นที่

กลับมาขี่จักรยานตามเส้นทางเดิม ข้ามสะพานแควอ้อมไปอีก ๖๐๐ เมตร จะถึงแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของเมืองแม่กลอง คือ **วัดบางกุ้ง** วัดโบราณสร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย ด้วยมีหลักฐานระบุในพงศาวดารว่า ระหว่างที่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงยกทัพไปตีพม่าที่ค่ายบางแก้ว เมืองราชบุรีนั้น ได้แวะพักไพร่พลและเสวยพระกระยาหารที่วัดบางกุ้ง

วัดบางกุ้ง

สิ่งที่โดดเด่นของวัดบางกุ้ง และเหมือนจะกลายเป็นสัญลักษณ์ของการท่องเที่ยวอัมพวาไปด้วย นั่นก็คือโบสถ์ปรกโพธิ์ โบสถ์ก่ออิฐถือปูนสมัยอยุธยาที่ถูกโอบคลุมด้วยรากต้นโพธิ์ ไทร ไกร และกร่าง เป็นการช่วยพยุงให้โบสถ์เก่าแก่หลังนี้ยังคงยืนหยัดอยู่ได้อย่างขรึมขลัง กระทั่งเป็นหนึ่งในแหล่งท่องเที่ยวอันซีน ไทยแลนด์ ที่ใคร ๆ ก็อยากมาชม พร้อมกับเข้าไปสักการะปิดทองหลวงพ่อนิลมณี พระประธานในโบสถ์ กันอย่างเนืองแน่น

ชาวจักรยานเร่งปั่นขึ้นสะพานบางคนที ข้ามแม่น้ำแม่กลองไปยังฝั่งวัดเกาะแก้ว แล้วจะเห็นป้ายเข้า**ตลาดน้ำบางน้อย** หากเป็นวันหยุดสุดสัปดาห์ลานวัดกว้างใหญ่ตรงหน้านี้จะเต็มไปด้วยรถของนักท่องเที่ยว แต่เราจะเดินจูงจักรยานเลียบตลิ่งไปจนถึงหัวมุมต่อกับห้องแถวเก่า จุดนี้มีป้ายชื่อตลาดน้ำบางน้อยขนาดใหญ่ พร้อมแผนที่ลายเส้นบอกตำแหน่งร้านค้าแต่ละร้านว่าอยู่ตรงไหนบ้าง

ตลาดน้ำบางน้อย

ตลาดน้ำบางน้อยเป็นตลาดเก่าแก่ที่เคยรุ่งเรืองเฟื่องฟู ตรงหน้าวัดเกาะแก้วนั้น เคยเป็นตลาดนัดขายน้ำตาลที่ใหญ่ที่สุดในจังหวัดสมุทรสงคราม ถัดเข้ามาในคลองบางน้อยจะเป็นอาหารการกินและสินค้าทั่วไป บรรยากาศครึกครื้นทุกวัน ครั้นมีถนนหนทางตัดผ่าน การสัญจรทางน้ำและตลาดน้ำจึงซบเซาลง กระทั่งมีการรื้อฟื้นความเป็นตลาดน้ำบางน้อยขึ้นมาใหม่เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๒

ห้องแถวไม้เก่าริมน้ำดูช่างทรงเสน่ห์คลาสสิก มีทั้งร้านดั้งเดิม อย่างร้านโชห่วย ร้านขายเสื้อผ้า พิพิธภัณฑ์ไหพันใบตั้งเซียมฮะ โรงพิมพ์ ส. วิจิตรวัฒนา ที่เป็นโรงพิมพ์ขนาดเล็กที่สุดในจังหวัดสมุทรสงคราม และร้านค้าสมัยใหม่ที่มาเติมสีสันให้คลองบางน้อยมีชีวิตชีวาในอีกรูปแบบหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นร้านอาหาร ร้านกาแฟ แกลเลอรี ที่พัก และร้านขายของที่ระลึก

บางน้อยยังขึ้นชื่อเรื่องของกินหลากหลาย ชาวจักรยานเองก็ไม่พลาดที่จะชิมโรตีแต้จิ๋วสมัยศิลป์ ก๋วยเตี๋ยวน้ำแดงร้านป้าพูนและร้านสิงห์ทอง ก๋วยเตี๋ยวเรือหมูสูตรโบราณเจ๊สงวน เกี๊ยวกุ้งร้านโอเล่ ก๋วยเตี๋ยวต้มยำมะนาวสูตรโบราณ ผัดไทยน้ำพริกเผา ข้าวผัดปลาทูโบราณ ฯลฯ

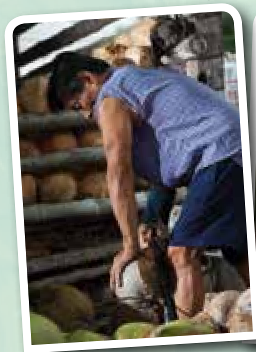

ออกจากตลาดบางน้อย สองล้อขึ้นมาโลดแล่นอยู่บนถนนสายอัมพวา-บางนกแขวก คราวนี้มุ่งหน้าสู่**ศูนย์เรียนรู้มหาวิชชาลัยภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม** ที่บ้านบางพลับ ตำบลบางพรม อำเภอบางคนที

ศูนย์เรียนรู้ฯ แห่งนี้ ก่อตั้งขึ้นโดยลุงสมทรง แสงตะวัน ชาวบ้านบางพลับ ที่ต้องการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวิถีการเกษตรพื้นบ้าน โดยขอความร่วมมือคนในชุมชนที่มีความรู้ด้านต่าง ๆ มาร่วมแลกเปลี่ยนความรู้แก่กันและกัน ส่งผลให้บ้านบางพลับมีการรวมกลุ่มกันอย่างเข้มแข็ง จนก้าวขึ้นมาเป็นชุมชนต้นแบบและได้รับรางวัลต่าง ๆ มากมาย

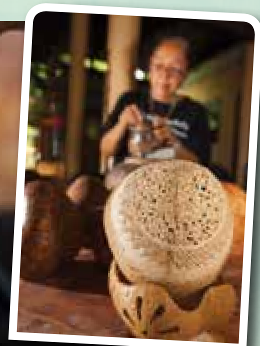

มะพร้าวน้ำหอม

ลุงสมทรงจะพาไปเรียนรู้ตามฐานต่าง ๆ ภายในศูนย์เรียนรู้ฯ เริ่มด้วยการชิมมะพร้าวน้ำหอมหวานเย็นชื่นใจ ซึ่งจังหวัดสมุทรสงครามนับเป็นแหล่งปลูกมะพร้าวน้ำหอมที่ขึ้นชื่อแหล่งหนึ่ง จากนั้นไป**บ้านพญาซอ**ของลุงสมพร เกตุแก้ว ช่างทำซออู้มากด้วยประสบการณ์ และด้วยความที่จังหวัดสมุทรสงครามเป็นแหล่งมะพร้าวซอ คือ มะพร้าวที่มีรูปทรงสามเหลี่ยมหน้าจั่ว นอกจากจะทำซอได้แล้ว ยังสามารถแกะสลักลวดลายลงไปจนกลายเป็นเอกลักษณ์ของบ้านพญาซอ

บ้านพญาซอ

จากนี้ปั่นต่อไปก็จะถึงตลาดน้ำอัมพวาอันลือชื่อ ระหว่างนี้มีแหล่งท่องเที่ยว คือ **อุทยาน ร. ๒** ซึ่งชาวจักรยานที่สนใจอาจแวะชมพิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย พิพิธภัณฑ์มรดกทางวัฒนธรรมอัมพวา และสวนวรรณคดี

อุทยาน ร. ๒

เช่นเดียวกับ**วัดอัมพวันเจติยาราม** ที่นอกจากจะเป็นพื้นที่จอดรถสำหรับคนมาเที่ยวตลาดน้ำอัมพวา วัดแห่งนี้ยังเคยเป็นนิวาสสถานของสมเด็จพระอมรินทรา พระบรมราชินีในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ ๑ ขณะเดียวกันก็เป็นที่เสด็จพระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ ๒ และยังมีจิตรกรรมฝาผนังพระราชประวัติรัชกาลที่ ๒ ซึ่งแม้จะเป็นงานจิตรกรรมยุคใหม่ แต่ก็ใช้วิธีเขียนแบบโบราณทุกขั้นตอน จึงอลังการน่าชมมาก ทั้งยังสอดแทรกอารมณ์ขันที่เป็นเหตุการณ์ร่วมสมัยไว้อย่างมีชีวิตชีวา

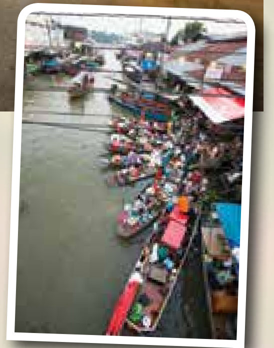

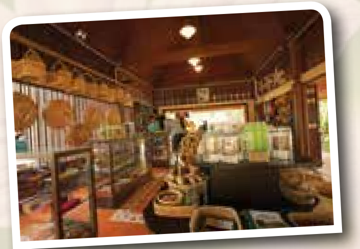
วัดอัมพวันเจติยาราม

ตลาดน้ำอัมพวา

แล้วชาวจักรยานก็เดินทางมาถึงสุดยอดตลาดน้ำยามเย็นอย่าง**ตลาดน้ำอัมพวา** ไม่เพียงร้านอาหารและร้านขายของที่ระลึก ซึ่งเรียงรายอยู่ริมคลองอัมพวา ที่นี่ยังมีโครงการดี ๆ อย่าง **โครงการอัมพวาชัยพัฒนานุรักษ์** ที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำริให้สำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนานำที่ดินที่ป้าประยงค์ นาคะวะรังค์ ชาวอัมพวา น้อมเกล้าฯ ถวาย มาดำเนินการให้เกิดประโยชน์ โดยแบ่งเป็นร้านค้าชุมชน ร้านชานชาลา ที่จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม ห้องนิทรรศการชุมชนอันเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชนแม่กลองและอัมพวา สวนสาธิตเกษตรเพื่อการเรียนรู้ และลานวัฒนธรรมนาคะวะรังค์ นอกจากนี้หากใครมาเป็นกลุ่มและอยากเรียนรู้สูตร “น้ำม่วงชื่น” ของสมเด็จพระเทพฯ ควรติดต่อล่วงหน้า เพื่อทางโครงการฯ จะได้เตรียมดอกอัญชัน มะนาว ตะไคร้ สะระแหน่ และน้ำเชื่อม ไว้ให้ลองทำกัน

ใกล้กับสำนักงานโครงการอัมพวาชัยพัฒนานุรักษ์ ในห้องแถวไม้ ๒ คูหา คือ **บ้านครูเอื้อ สุนทรสนาน** จัดแสดงนิทรรศการประวัติและเครื่องใช้ส่วนตัว รวมทั้งจำหน่ายแผ่นซีดีผลงาน ซึ่งองค์การยูเนสโกได้ยกย่องให้ครูเอื้อ สุนทรสนาน เป็นบุคคลสำคัญของโลก สาขาวัฒนธรรมดนตรีไทยสากล

พลบค่ำ แสงไฟหลากสีสันจากร้านรวงสองฝั่งคลองสะท้อนวับแวมบนผืนน้ำ ตามทางเดินยิ่งละลานตาไปด้วยนักท่องเที่ยว ดูเหมือนอัมพวายังคงมนตร์เสน่ห์ไม่เสื่อมคลาย กลายเป็นอดีตที่หวนกลับมารำลึกได้เสมอหากคิดถึง

Map!
ระยะทางประมาณ ๗ กม.
จักรยานทุกประเภท
วัด
อุทยาน
ตลาด ร้านค้า
ศูนย์การเรียนรู้
บ้านพญาซอ
บ้านแมวไทย
จุดเริ่มต้น
จุดสิ้นสุด
ตลาดน้ำบางน้อย
N13°27.754, E99°56.648
สะพานบางคนที
๔๐๑๓
๓๒๕
๖๐๐๖
แม่น้ำแม่กลอง
วัดตรีจินดาวัฒนาราม
N13°27.173, E99°56.526
บ้านพญาซอ
N13°27.103, E99°56.885
ศูนย์เรียนรู้มหาวิชชาลัยภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม
N13°26.879, E99°57.035
๓๐๑๐
วัดบางกุ้ง
N13°26.770, E99°56.464
วัดอมรเทพ
N13°26.633, E99°56.589
วัดโบสถ์
N13°26.465, E99°56.472
๔๐๐๔
วัดปากน้ำ (วัดอมรวิมลจันทร์)
N13°26.375, E99°56.679
สวนลิ้นจี่ ๒๐๐ ปี
N13°26.044, E99°56.235
วัดบางแคน้อย
N13°25.990, E99°56.856
บ้านแมวไทย
N13°25.879, E99°56.826
วัดบางแคใหญ่
N13°25.794, E99°56.742
โครงการอัมพวาชัยพัฒนานุรักษ์
N13°25.629, E99°57.329
วัดอัมพวันเจติยาราม
N13°25.572, E99°57.228
อุทยาน ร. ๒
N13°25.620, E99°57.170
ตลาดน้ำอัมพวา
N13°25.554, E99°57.306
วัดท้องคุ้ง
N13°25.462, E99°56.797
วัดภุมรินทร์กุฎีทอง
N13°25.210, E99°57.059
วัดนางวัง
N13°25.220, E99°57.787